

UDHËZIM
Nr. 843, datë 6.12.2018

**PËR DISA NDRYSHIME NË UDHËZIMIN NR. 3606/2 (18),
DATË 28.10.2011, “PËR PAJISJEN E PËRDORUESVE TË MJETEVE RRUGORE TË
KATEGORIVE C, CE, D DHE DE ME CERTIFIKATËN E AFTËSIMIT
PROFESIONAL (CAP)”,
I NDRYSHUAR**

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102 të Kushtetutës, të pikave 7 dhe 8, të nenit 115/1, të nenit 224, të Kodit Rrugor të Republikës Shqipërisë dhe të neneve 294 dhe 296, të vendimit nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e Rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, të Këshillit të Ministrave, të ndryshuar, ministri i Infrastrukturës dhe Energjisë

UDHËZON:

1. Neni 6 ndryshon si më poshtë:

“Përgatitja e kandidatëve që do të kërkojnë të pajisen me CAP për transportin e mallrave dhe për transportin e udhëtarëve do të realizohet nëpërmjet kurseve të kualifikimit dhe trajnimeve periodike, të detyrueshme, mbi bazën e programeve mësimore të miratuara nga ministri.”

2. Neni 7 ndryshon si më poshtë:

“Kualifikimi dhe trajnimi periodik i kandidatëve që kërkojnë të pajisen me CAP, si përdorues të mjeteve rrugore motorike dhe të kombinuara, drejtimi i të cilave kërkon aftësimin e detyrueshëm profesional, bëhet vetëm në autoshkolla të licencuara nga Qendra Kombëtare e Biznesit.

Licencimi i autoshkollave bëhet në përputhje me ligjin nr. 10081, datë 3.2.2009, “Për licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.”.

3. Neni 8 ndryshon si më poshtë:

“DPSHTRR-ja, nëpërmjet strukturave të saj, ushtron kontrole të vazhdueshme në autoshkollat e licencuara. Kontrollat kryhen në drejtim të plotësimit të bazës së nevojshme mësimore, didaktike, personelit, mjeteve dhe kërkesave të tjera, që përcakton ky udhëzim. Kontrollat ushtrohen para fillimit të aktivitetit dhe në mënyrë periodike çdo vit, si dhe në të gjitha rastet kur ka dyshime të arsyeshme se autoshkolla nuk plotëson një apo më shumë kërkesa të këtij udhëzimi. Kur strukturat e DPSHTRR-së konstatojnë se gjatë zhvillimit të aktivitetit autoshkolla nuk plotëson një apo më shumë kërkesa të këtij udhëzimi merr masa në përputhje me nenin 121 të ligjit nr. 8378, datë 22.9.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”.”.

4. Neni 9 ndryshon si më poshtë:

“Për zhvillimin e aktivitetit për përgatitjen e kandidatëve që do të kërkojnë të pajisen me CAP si përdorues të mjeteve rrugore motorike dhe të kombinuara, drejtimi i të cilave kërkon aftësim të detyrueshëm profesional, autoshkolla duhet të plotësojë kërkesat e mëposhtme:

a) Të ketë licencë autoshkolle për përgatitjen e kandidatëve për pajisjen me lejedrejtim për njërën nga kategoritë C1, C, C1E, CE, për transportin e mallrave dhe D1, D, D1E dhe DE për transportin e udhëtarëve;

b) Të ketë ushtruar pa ndërprerje aktivitetin si autoshkollë të paktën 3 vjet dhe ta vërtetojë këtë gjë nga strukturat përkatëse të DPSHTRR-së dhe të tatim taksave;

c) Të ketë posaçërisht për këtë aktivitet, një rregullore të brendshme, ku të jenë përcaktuar oraret e veprimtarisë, mënyra e përcaktimit të seancave teorike dhe praktike, detyrat e instruktorëve dhe kandidatëve, zbërthimi analitik i programit, bashkëlidhur këtij udhëzimi, administrimi i dokumentacionit të autoshkollës, kushtet e marrëveshjes me kandidatët dhe përcaktimi i tarifave të shërbimit;

d) Të ketë të punësuar, me kontratë të rregullt noteriale, një drejtues teknik, të pajisur me Dëshminë e Aftësisë Profesionale DAP për mësues teorie në autoshkollë;

e) Të ketë të punësuar, me kontratë të rregullt noteriale, të paktën një instruktor për mësim praktik, i pajisur me lejedrejtimi dhe CAP, të njëjtë me atë që autoshkolla kërkon lejen e aktivitetit;

f) Autoshkolla duhet të ketë:

i. një klasë me ambient të mjaftueshëm dhe funksional me kapacitet jo më pak se 20 vende, të ndarë nga zyrat e tjera ose nga zyra e pritjes së publikut. Klasa duhet të ketë ndriçim dhe ventilim të mjaftueshëm, si dhe mjetet e nevojshme për mbrojtjen nga zjarri (MNZ);

ii. ambient hidrosanitar sipas rregullave në fuqi dhe me ujë të vazhdueshëm, brenda ambientit të autoshkollës.

Sipërfaqet e të gjitha ambienteve (klasa, zyra e pritjes së publikut, ambienti hidrosanitar) nuk duhet të jenë më pak se 30 m². Gjithashtu, të ketë pajisje didaktike për përdorimin e tahogرافit;

g) të disponojë mjete për kategoritë respektive të lejedrejtimit për tu pajisur me CAP sipas nenit 313, pika 10, të VKM-së nr. 153, datë 7.4.2000, të ndryshuar.”.

5. Neni 13 ndryshon si më poshtë:

“Kandidatët që kanë përfunduar kursin e kualifikimit fillestar do të kryejnë testimin teorik dhe testimin praktik, ndërsa kandidatët që kanë përfunduar kursin e trajnimit periodik do të kryejnë vetëm testimin teorik. Pas përfundimit me sukses të testimit, kualifikimi do të certifikohet me lëshimin e CAP, sipas neneve 2 dhe 4 të këtij udhëzimi.”.

6. Neni 15 ndryshon si më poshtë:

“Regjistrimi i kandidatëve që kërkojnë të ndjekin kursin e kualifikimit apo trajnimit periodik bëhet nga autoshkolla në Drejtorinë Rajonale të Shërbimeve të Transportit Rrugor (DRSHTRR), në juridiksionin e të cilës kryen aktivitetin autoshkolla që përgatit kandidatët.

Për t’u regjistruar kandidati nëpërmjet autoshkollës duhet të paraqesë në zyrën e pranimi të DRSHTRR-së:

a) Kërkesë me shkrim sipas formularit të përcaktuar nga DPSHTRR-ja;

b) Fotokopje të kartës së identitetit;

c) Fotokopje të lejedrejtimit ose të dokumentit që e zëvendëson atë;

d) Fotokopjen e CAP, përfituar më parë (vetëm në rastin e trajnimit periodik);

e) Certifikatën mjekësore.

Procedurat e regjistrimit, provimit, riprovimit, lëshimit të certifikatave të aftësisë profesionale dhe rinovimi i tyre përcaktohen nga DPSHTRR-ja.”.

7. Neni 17 ndryshon si më poshtë:

“DRSHTRR-ja, pasi verifikon rregullshmërinë e dokumentacionit të paraqitur nga autoshkolla, për kandidatin, lëshon vërtetimin e aplikimit të regjistrimit në kurs. Dokumentet e paraqitura së bashku me vërtetimin e aplikimit sistemohen në një nëndosje (fashikull), e cila i kthehet autoshkollës. Nëndosja me dokumentet përkatëse administrohet nga autoshkolla deri në momentin që kandidati shpallet fitues i CAP.

Vlefshmëria e regjistrimit për përgatitjen teorike dhe praktike të kandidatit që kërkon të pajiset me një nga tipat e CAP apo për rinovim është 6 muaj nga data e regjistrimit.”.

8. Neni 18 ndryshon si më poshtë:

“Në përfundim të programit mësimor teorik dhe praktik, autoshkolla paraqet kërkesë pranë zyrës përkatëse të DRSHTRR-së për marrjen në provim të kandidatëve, që kanë vijuar rregullisht kursin dhe që janë të aftë të kryejnë testimin e njohurive të fituara. Nëndosjet e kandidatëve dorëzohen pranë komisionit të testimit në momentin e paraqitjes së kandidatit për testim.

Kandidatët që kanë përfunduar kursin e kualifikimit fillestar kanë të drejtën të kryejnë deri në pesë herë testimin teorik dhe deri në pesë herë provat praktike vetëm kur është shpallur fitues në testin teorik.

Kandidatët që kanë përfunduar kursin e trajnimit periodik kanë të drejtën të kryejnë deri në pesë herë testin teorik, brenda afatit të vlefshmërisë së një regjistrimi.

Në se janë konsumuar të gjitha mundësitë e kalimit të testeve apo të afatit të vlefshmërisë së regjistrimit, kandidati i lind e drejta të kërkojë një regjistrim të ri.”.

9. Neni 21 ndryshon si më poshtë:

“Testimi teorik dhe praktik i kandidatëve që kërkojnë të pajisen me CAP, organizohet nga DPSHTRR-ja, nëpërmjet komisioneve të miratuara nga drejtori i përgjithshëm. Formulimi i testeve teorike bëhet me përzgjedhje pyetjesh në mënyrë automatike nëpërmjet kompjuterit, për secilin kandidat, nga sistemi elektronik i testimit në bazë të strukturës dhe pyetësorit të miratuar paraprakisht.”.

10. Neni 22 ndryshon si më poshtë:

“Testimi i kandidatëve zhvillohet pranë DRSHTRR-ve, në bazë të kërkesave të subjekteve autoshkollë. Kur numri i kandidatëve që kërkojnë të testohen në teori, në një drejtori rajonale është më i vogël se 5 vetë, testimi i kandidatëve mund të kryhet në nivel zone ose shkallë vendi në një nga drejtoritë rajonale, që caktohet me urdhër të drejtorit të përgjithshëm.”

11. Neni 23 ndryshon si më poshtë:

“Testimi teorik dhe praktik i kandidatëve bëhet nga një komision i përbërë nga 2(dy) inxhinierë mekanikë të pajisur me të gjitha kategoritë e lejedrejtimit, CAP për transportin e mallrave, CAP për transportin e udhëtarëve dhe certifikatën për ushtrimin e detyrës së anëtarit të komisionit të marrjes në prova. Komisioni i testimit administron të gjithë procesin e testimit sipas rregullave të përcaktuara nga DPSHTRR-ja. Kandidatët e shpallur fitues të testit teorik, të cilët kanë detyrimin të kryejnë testin praktik merren në prova brenda afatit të vlefshmërisë së regjistrimit, gjithmonë duke iu dhënë mundësia kandidatëve që të kryejnë pesë prova të mundshme.”.

12. Neni 28 ndryshon si më poshtë:

“Rinovimi i CAP bëhet vetëm nëse mbajtësi i saj i kryen trajnimin periodik dhe shpallet fitues në testin teorik. DPSHTRR-ja përgatit programet mësimore teorike mbi temat e rishikuara dhe të zgjeruara të shtojcës I të udhëzimit, duke i vënë theks të veçantë sigurisë në rrugë. Kohëzgjatja e trajnimeve periodike duhet të jetë 35 orë. Kur mbajtësi zotëron dy llojet e CAP rinovimi mund të kryhet për të dy llojet njëkohësisht ose vetëm për njërin nga llojet e CAP në bazë të kërkesës së mbajtësit.

Kur rinovimi kryhet për të dy llojet e CAP njëkohësisht kandidati kryen një test që përmban pyetje rreth temave që i përkasin të dy llojeve të CAP, sipas programit teorik të miratuar me këtë Udhëzim.”

13. Neni 29 ndryshon si më poshtë:

“Kur drejtuesi i mjetit deklaron humbje, vjedhje, dëmtim apo shkatërrim të CAP-it, me kërkesën e tij i lëshohet CAP dublikatë, me të njëjtat të dhëna të mëparshmet, përveç numrit serisë të kartonit i cili merret sipas radhës së personalizimit të tij.”.

14. Shtojca I “Programi Teorik dhe Praktik për Trajnimin periodik të kandidatëve që zotërojnë kategoritë e lejeve të drejtimit C, CE, D dhe DE dhe që do të kërkojnë të pajisen me Certifikatën e Aftësisë Profesionale respektive si përdorues të mjeteve rrugore”, e udhëzimit, zëvendësohet me shtojcën I bashkëlidhur.

Ky udhëzim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

MINISTRI I INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË
Damian Gjikhuri

SHTOJCA I

PROGRAMI TEORIK DHE PRAKTIK PËR TRAJNIMIN PERIODIK TË KANDIDATËVE QË ZOTËROJNË KATEGORITË E LEJEVE TË DREJTIMIT C, CE, D DHE DE DHE QË DO TË KËRKOJNË TË PAJISEN ME CERTIFIKATËN E AFTËSISË PROFESIONALE RESPEKTIVE SI PËRDORUES TË MJETEVE RRUGORE

Qëllimi i programit:

Përgatitja teorike dhe praktike për efekt kualifikimi dhe pajisje me Certifikatë të Aftësisë Profesionale (ÇAP) të kandidatëve, në përputhje me kërkesat e ligjit nr. nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 153, datë 7.4.2000, “Për miratimin e Rregullores së zbatimit të Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, ligjit nr. 8308, datë 18.3.1998, “Për transportet rrugore”, i ndryshuar, manualeve teknike të përdorimit të mjeteve respektive dhe në përputhje me kërkesat e direktivës së BE 2003/59/EC, e ndryshuar.

Përmbajtja e programit:

I. PROGRAMI TEORIK

Programi teorik që do të aplikohet nga autoshkollat për përgatitjen e kandidatëve që do të kërkojnë të pajisen me Certifikatën e Aftësisë Profesionale do të zhvillohet në 60 orë mësimi respektivisht sipas temave të mëposhtme:

Tema nr. 1: Udhëzimi i Ministrisë së Punëve Publike dhe Transportit, “Për pajisjen e përdoruesve të mjeteve rrugore të kategorive C, CE, D dhe DE, me Certifikatën e Aftësisë Profesionale”

Gjithsej 4 orë

a) Direktivat e Komunitetit Evropian për detyrimin e pajisjes së përdoruesve të mjeteve rrugore me Certifikatën e Aftësisë Profesionale për disa transporte specifike mallrash dhe udhëtarësh

orë 2 (dy)

b) Mjetet, drejtimi i të cilave kërkon pajisjen e përdoruesve me ÇAP, detyrimet, përjashtimet, vlefshmëria dhe rinovimi i ÇAP

orë 2 (dy)

Tema nr. 2: “Njohuri të veçanta nga ligji nr. 8378, datë 22.7.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

Gjithsej 8 orë

a) Mjetet rrugore dhe klasifikimi i tyre, automjetet dhe rimorkiot, karakteristikat konstruktive dhe funksionale të mjeteve me motor dhe rimorkiove të tyre dhe sistemet e pajimit të mjeteve rrugore me motor dhe rimorkiove të tyre (nenet 46,47, 54, 56, 71 dhe 72)

orë 4 (katër)

b) Të dhëna për identifikimin e mjetit dhe gjendjen teknike të tij (nenet 74, 78 dhe 79)

orë 1 (një)

c) Transporti i mallrave dhe i njerëzve me mjetet me motor dhe me rimorkio (neni 165 dhe 167), masat administrative përkatëse

orë 1 (një)

d) Drejtimi i mjeteve, normat e sjelljes, qarkullimi në rrugët urbane, interurbane dhe autostrada

orë 2 (dy)

Tema nr. 3: “Njohuri të veçanta nga VKM-ja nr. 153, datë 7.4.2000 “Rregullore për zbatimin e Kodit Rrugor”, i ndryshuar.

Gjithsej 5 orë

a) Klasifikimi i mjeteve rrugore për efekt dallimi dhe raportimi në funksion të numrit të akseve dhe të peshës bruto (neni 195)

orë 1 (një)

b) Automjete dhe rimorkiot për transport dhe për përdorim të veçantë (nenet 201, 202)

orë 1 (një)

c) Formalitetet për qarkullimin e mjeteve rrugore (nenet 237, 243, 344, neni 252) dhe mjetet jashtë norme dhe mjetet që përdoren për transporte në kushte jo normale (nenet 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17 dhe 18)

orë 3 (tri)

Tema nr. 4: “Njohuri të veçanta nga ligji nr. 8308, datë 18.9.1998, “Për transportet rrugore”, i ndryshuar.

Gjithsej 5 orë

a) Objekti, qëllimi zbatimi dhe terminologjia (nenet 1–8)

orë 1 (një)

b) Transporti i udhëtarëve, brenda dhe jashtë vendit. Llojet e transporteve dhe mjetet përkatëse (neni 9–38)

orë 2 (dy)

c) Transporti i mallrave, brenda dhe jashtë vendit. Llojet e transporteve dhe mjetet përkatëse (neni 39–63)

orë 2 (dy)

Tema nr. 5: Kontrolli i kohës së punës të drejtuesit të mjetit, koha e pushimit. Tahografi.

(VKM-ja nr.1243, datë 10.9.2008, “Për miratimin e rregullores për organizimin e kohës së punës së personave që kryejnë transport rrugor, për orët e drejtuesve të mjeteve dhe pajisjet e regjistrimit” dhe VKM-ja nr. 1054, datë 22.12.2010, “Mbi pajisjet e regjistrimit në transportin rrugor”)

Gjithsej 2 orë

Tema nr. 6: Njohuri tekniko profesionale të domosdoshme për nivelin e kualifikimit, për drejtimin racional të mjetit me motor dhe rimorkiove, për te garantuar siguri në qarkullimin rrugor dhe mbrojtjen e mjedisit nga ndotjet.

Gjithsej 10 orë

1. Njohja e karakteristikave të sistemit të transmetimit të lëvizjes për një përdorim sa më të mirë që të jetë e mundur të mjetit.

orë 1 (një)

2. Grafikët që kanë lidhje me momentin e përdredhjes, energjinë dhe konsumimin specifik të një motori, zonën e përdorimit optimal të numrit të rrotullimeve, diagrami përmbledhës i raporteve të trasmissionit në kutinë e shpejtësisë.

orë 1 (një)

3. Njohja e karakteristikave teknike dhe funksionimit të mjetit, të minimizojë konsumin dhe

prishjen dhe të parandalojë keqfunksionimin e tij.

orë 1 (një)

4. Veçoritë specifike të qarkut të frenave ndihmëse me presion hidraulik, kufijtë në përdorimin e frenave dhe ngadalësimin, përdorimi i mirë i shpejtësisë dhe marsheve, përdorimi i inercisë së mjetit, mënyrat e zvogëlimit të shpejtësisë dhe frenimit në rrugë zbritëse, veprimi në rastin e dështimit.

orë 1 (një)

5. Aftësia për të optimizuar konsumimin e karburantit.

orë 1 (një)

6. Aftësia për të ngarkuar mjetin me kujdesin e duhur në përputhje me rregullat e sigurisë dhe përdorimin e duhur të tij.

orë 1 (një)

7. Forcat që ndikojnë mbi mjetet në lëvizje, përdorimin e raportit së kutisë së shpejtësisë në përputhje me ngarkesën e mjetit dhe profilin e rrugës, përlogaritjen e ngarkesës së mjetit, përlogaritja e vëllimit total, shpërndarja e ngarkesës, pasojat e mbingarkimit të boshtit, qëndrueshmëria e mjetit dhe qendra e gravitetit, tipat e paketimit dhe paletët.

orë 1 (një)

8. Kategoritë kryesore të mallrave që kanë nevojë për sigurim, teknikat e grumbullimit dhe sigurimit, përdorimi i rripave të sigurimit, kontrolli i pajisjeve të sigurimit, përdorimi i pajisjeve të manovrimit, vendosja dhe zëvendësimi i tendave.

orë 1 (një)

9. Aftësia për të siguruar rehatinë dhe sigurinë e pasagjerit: përshtatja e lëvizjeve gjatësore dhe anësore, ndarja e rrugës, pozicioni në rrugë, frenimi i butë, duke përdorur infrastruktura të veçanta (zonat publike, korsitë e dedikuara), menaxhimi i konflikteve mes drejtimit të mjetit në mënyrë të sigurt dhe roleve të tjera si një drejtues mjeti, duke ndërvepruar me pasagjerët, veçoritë e grupeve të caktuara të pasagjerëve (persona me aftësi të kufizuara, fëmijë).

orë 2 (dy)

Tema nr. 7. Aplikimi i rregullave

Gjithsej 4 orë

1. Njohja e mjedisit social të transportit rrugor dhe rregullat që e qeverisin atë: periodat maksimale të punës specifike për industrinë e transportit; parimet, zbatimi dhe pasojat e Rregulloreve (EEC) nr. 561/2006 dhe (EEC) nr. 3821/85; gjobat për mospërdorim, përdorim të papërshtatshëm dhe ngatërresat me tahografin; njohuri mbi mjedisin social të transportit rrugor: të drejtat dhe detyrimet e drejtuesve të mjeteve në përputhje me kualifikimet fillestare dhe trajnimin periodik.

orë 2 (dy)

2. Njohja me rregullat që menaxhojnë transportin e mallrave: lejet e operimit në transport, detyrimet nën kontratat standarde për transportin e mallrave, hartimi i dokumenteve të cilat formojnë kontratën e transportit, lejet e transportit ndërkombëtar, detyrimet nën Konventën mbi Kontratën për Transportin Ndërkombëtar të Mallrave në Rrugë, duke hartuar njoftimin e ngarkesës ndërkombëtare që kalon kufijtë, përcjelljen e ngarkesave të mallrave, dokumente të veçanta që shoqërojnë mallrat.

orë 1 (një)

3. Njohja me rregullat që menaxhojnë transportin e pasagjerëve: transporti i grupeve specifike të

pasagjerëve, pajisjet e sigurisë në autobusë, rripat e sigurisë, ngarkesa e mjetit.

orë 1 (një)

Leksion nr. 8.: Shëndeti, siguria në rrugë dhe e mjedisit, shërbimet dhe logjistika

Gjithsej 8 orë

1. Ndërgjegjësimi i drejtuesve të mjeteve ndaj rreziqeve të rrugës dhe aksidenteve në punë: tipat e aksidenteve në punë në sektorin e transportit, statistikatat e aksidenteve në rrugë, përfshirja e kamionëve/veturave, njerëzve, pasojave materiale dhe financiare.

orë 1 (një)

2. Parandalimi i kriminalitetit dhe i trafikimit të emigrantëve të paligjshëm: informacion i përgjithshëm, problemet për drejtuesit e mjeteve, masat parandaluese, lista e kontrolleve, legjislacioni mbi detyrimet e operatorëve të transportit.

orë 1 (një)

3. Aftësia për të parandaluar rreziqet fizike, lëvizje dhe qëndrime të cilat paraqesin rrezik, përshtatje fizike, trajtimi i ushtrimeve, mbrojtja personale.

orë 1 (një)

4. Informimi mbi rëndësinë e aftësive fizike dhe mendore: parimet e shëndetshme, të ushqyerit e balancuar, efektet e alkoolit, drogave dhe substancave të tjera të ngjashme që ndikojnë sjelljen, simptomat, shkaqet, efektet e lodhjes dhe stresit, roli themelor i punës bazë/fazës së pushimit.

orë 1 (një)

5. Vlerësimi i situatës së emergjencës: sjellja në një situatë emergjence: vlerësimi i situatës, që shmanget ndërlidhjet e një aksidenti, thirrja për ndihmë, ndihmë e të dëmtuarve dhe dhënia e ndihmës së parë, reagimi në rast zjarri, evakuimi i pasagjerëve të një kamioni/autobusi, duke garantuar sigurinë e të gjithë pasagjerëve, reagimin në rast sulmi; parimet bazë për hartimin e një raport aksidenti.

orë 1 (një)

6. Aftësia për të përshtatur sjelljen në ndihmë të rritjes së imazhit të kompanisë: sjellja e drejtuesit të mjetit dhe imazhi i kompanisë: rëndësia e standardit të shërbimit siguruar nga drejtuesi i mjetit për kompaninë, rolet e drejtuesit të mjetit, njerëzit me të cilët ka të bëjë drejtuesi i mjetit, mirëmbajtja e mjetit, organizimi i punës, efektet komerciale dhe financiare të një diskutimi.

orë 1 (një)

7. Njohja e mjedisit ekonomik të transportit rrugor dhe organizimi i tregut: transporti rrugor në lidhje me mënyrat e tjera të transportit (konkurrenca, transportuesit e mallrave), aktivitetet e ndryshme të transportit rrugor (transporti me qira ose shpërblim, llogari të vet, aktivitetet ndihmëse të transportit), organizimi i tipave kryesorë të kompanive të transportit dhe aktivitetëve ndihmëse të transportit, specializime të ndryshme transporti (kamion rrugor, temperatura e kontrolluar etj.), ndryshimet në industri (shumëllojshmëria e shërbimeve të siguruara, hekurudhat, nënkontraktues etj.).

orë 1 (një)

8. Njohja me mjedisin ekonomik të transportit të pasagjerëve në rrugë dhe organizimin e tregut: transporti i pasagjerëve në rrugë në lidhje me mënyrat e tjera të transportit të pasagjerëve (hekurudhë, makinë private), aktivitetet e ndryshme që përfshijnë transportin e pasagjerëve në rrugë, kalimin e kufijve

(transporti ndërkombëtar), organizim i tipave kryesore të kompanive për transportin e pasagjerëve në rrugë.
orë 1 (një)

Tema nr. 9: Njohuri tekniko profesionale për veprimtarinë e riparimit dhe mirëmbajtjes së pjesëve mekanike dhe të motorit të mjeteve rrugore me motor dhe rimorkiove, për të garantuar siguri në qarkullimin rrugor dhe mbrojtjen e mjedisit nga ndotjet

Gjithsej 14 orë

a) Mjeti rrugor, identifikimi dhe ndërtimi i tij.

orë 2 (një)

b) Motorët me djegie të brendshme.

orë 3 (tri)

- Llojet e motorëve me djegie të brendshme;
 - Ndërtimi, funksionimi, shërbimet teknike, defektet e mundshme dhe mundësia e riparimit të tyre.
- c) Mekanizmi i transmentimit të fuqisë.

orë 3 (tri)

- Llojet,
- Ndërtimi,
- Karakteristikat e sistemit të transmentimit, funksionimi dhe përdorimi sa më efektiv i tij.

d) Shasia, dhe karrocëria, mekanizmi i drejtimit, i lëvizjes, i frenimit, gomat dhe suspensionet, llojet, ndërtimi, funksionimi, defektet dhe eliminimi i tyre.

orë 3 (tri)

e) Sistemi elektrik, i ndezjes i ushqimit, llojet ndërtimi, funksionimi, defektet dhe eliminimi i tyre

orë 3 (tri)

II. PROGRAMI PRAKTIK

Programi praktik mësimor që do të aplikohet nga autoshkollat për përgatitjen e aplikantëve që do të kërkojnë të pajisen me Certifikatën e Aftësisë Profesionale do të zhvillohet në 20 orë mësimi respektivisht sipas temave të mëposhtme:

Tema nr. 1: Ngarkimi i mjetit, kujdesi për sistemimin e ngarkesës, lëvizja dhe manovrimi i tij me ngarkesë në kushtet e sigurisë së garantuar

Gjithsej 10 orë

- Aftësia për të ngarkuar mjetin me kujdesin e duhur për rregullat e sigurisë dhe përdorimin e duhur të mjetit.

orë 2 (dy)

- Forcat që ndikojnë mbi mjetet në lëvizje, përdorimin e raportit të kutisë së shpejtësisë në përputhje me ngarkesën e mjetit dhe profilin e rrugës, përlllogaritjen e ngarkesës së mjetit, përlllogaritja e vëllimit total, shpërndarja e ngarkesës, pasojat e mbingarkimit të boshtit, qëndrueshmëria e mjetit dhe qendra e gravitetit, tipat e paketimit dhe paletet.

orë 4 (katër)

- kategoritë kryesore të mallrave që kanë nevojë për sigurim, teknikat e grumbullimit dhe sigurimit, përdorimi i rripave të sigurimit, kontrolli i pajisjeve të sigurimit, përdorimi i pajisjeve të manovrimit, vendosja dhe zëvendësimi i tendave.

orë 4 (katër)

Tema nr. 2: Aftësia për të siguruar rehatinë dhe sigurinë e pasagjerit në transportin e udhëtarëve

Gjithsej 10 orë

- Përshtatja e lëvizjeve gjatësore dhe anësore, ndarja e rrugës, pozicioni në rrugë, frenimi i butë, duke përdorur infrastruktura të veçanta (zonat publike, korsitë e dedikuara).

orë 4 (katër)

- Menaxhimi i konflikteve mes drejtimit të mjetit në mënyrë të sigurt dhe roleve të tjera si një drejtues mjeti, duke ndërvepruar me pasagjerët.

orë 4 (katër)

- Veçoritë e grupeve të caktuara të pasagjerëve (persona me aftësi të kufizuara, fëmijë).

orë 2 (dy)